

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Средняя общеобразовательная школа № 6 г. Карабулак»

РАССМОТРЕНО

_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам.директора по УВР

_____ Аушева Т.А.
_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

**Директор ГБОУ «СОШ
№6 г.Карабулак**

_____ Хочубарова Л.Б,
_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Родной язык»

для обучающихся 4 класса

г.Карабулак 2023 г.

4 класе 2023-2024 дешара шера г1алг1ай мотт хъехара балха программа

Д1акхетора каьхат.

Программа оттаяьй ФГОСа компоненташца ювзаяь, г1алг1ай мотт хъехара Г1алг1ай республика дешара министерство хетаяьча хьокхама программага хъежжа 4 класса г1алг1ай мотт хъехара долча книжках. Книжка чулоацам оттабаьраш: К.А.Гагиев, Н.Д.Котиева, Оздоев Р. И Арахийцад книжка тоа а даь кхозлаг1а 2009 шера Магас г1алара «Сердало» яхача издательство-240 оаг1ув.

Г1алг1ай метто, эрсий метто санна, метта 1илман дакъа а ший ма1анна а йоккха моттиг д1алоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически ма1ан да. Наьна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца 1имерза а, эзди а хилара уйлашца кхетадеш кхедара маьхала таронаш.

Школе наьна мотт 1омабара керттера 1алашонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамаьлах а кхоачам болаш, пайда эца ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяь я. Из лаьрх1а я к1ира 2 сахьат г1алаг1ай мотт хъехаш йолча школа учебни планаца кхоачашье. Шера 68 сахьат хул.

Программа лерх1амаш да:

- дешархошта шоай наьна мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;
- орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;
- метта 1илам 1омаде, г1алг1ай меттах бола кхетам шербар, к1оаргбар;
- г1алат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язье бераш 1омаде;
- дешара кхетам лакхбе, 1омадаь ховр нийса д1аязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса д1аяздергдолаш говзал кхеяр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу , дешара а воспитательни лоарх1ам бола материалаш яхийтай. Уж дукхаг1ьяраш г1алг1ай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш т1ара я. Книжка курс кхаь разделах латт: кхоалаг1ча класе дийшар кердадаккхар (оазаш, алапаш, предложени, керттера, кертерза маьженаш), деша оттам, къамаьла доакьош.

Грамматика хьаькъехьа кхоачаш де деза декхараш:

- 1) оазех, алапех кхетам балар;
- 2) орфографически минимум лакхьяр;
- 3) предложени керттера маьженаш йовзийтар;
- 4) къамаьла доакьош довзийтар;
- 5) дувзаденна къамаьл шаьрдар;
- 6) кхоллама балхаш увттаде 1омабар:
 - а) сочинени миниатюра;
 - б) изложени-зарисовка;

- в) суртах лаьца дувцар оттадар;
г) кицах лаьца сочинени-миниатюра язъяр.

ЦӀердеша а , белгалдеша а, хандеша а тохкама хьокхам ба книжка тӀа.

ХӀара темах массехк тайпара де йиш йолаш йоазон балхаш да. Изложени тексташ я упражненешка. Сочинени оттае сурташ да книжка оагӀонаш тӀа.

Хьехархой торо хургъя ший берий кхетамга хьежжа, тахка езача,е дӀачӀоагӀӀе езача бокьонашка хьежжа шийна мегаргӀола текст хьакьоастае.

Бераша каст-каста язде деза суртий диктант, харжара, тохкама, дӀакхетора, кхоллама диктанташ.

Книжка программни материал укх разделах латт

Шера бе безаш 9
сочинени 1.

ЙиълагӀа
фонетически тохкам
Деша оттамах дош
къореи мукъаза

№ арг1.	Раздела тема	Сахьатий боарам
1	Хьалха Ӏомадаър кердадакхар.	17 с.
2	Предложени.	8 с.
3	Къамаьла доакьош. ЦӀердош.	15 с.
4	Белгалдош.	4 с.
5	Таьрахьдош.	2 с.
6	ЦӀерметтдош.	2 с.
7	Хандош.	9 с.
8	Куцдош.	2 с.

йоазон болх ба: царех диктант- 9; изложени- 2,

класс чакхйоалаш дешархошта ха деза дешай
бе, синтаксически, морфологически тохкам бе.
декъа ха деза. Мукъеи мукъазеи оазаш, зовнеи
оазаш, йӀаьхеи лоацеи мукъаза оазаш къоастае.

Шекон мукъеи мукъазеи оазаш белгалъю алапаш юкъедола дешаш нийса язде, доалара дешаш нийса язде ха деза. Дика кхетам хила беза шолла, шолха, шолла-шолхача алапех. Дешдакъа хьахилар, дош сехьадакхар, предложенех, предложене чу дешай бувзамах, предложене маьженах шедар ха деза. Иштта дика ховш, шоайла атта къоастадеш хила деза къамаьла доакьош, цар таьрахьашца, классашца, дожарашца хувцадалар. Цхьантайпарча маьженах, царна юкъерча хоттаргах, цига оттадеча сецара хьараках кхетам хила беза.

4 классе гӀалгӀай мотт хьехара календарни тематически план.

№ а р г 1 .	Хет ар таъ р	Дол а таъ р.	Са хъ ат аш	Урока тема	Дешара балха кертера тайпаш, дешархочун ха дезара лерх1ам.		Ц1.болх
1			1	Хьалха 1омадаър кердадаккхар. Хьалха 1омадаър кердадаккхар.	Кхоалаг1ча классе 1омадаър кердадаккхар. Мукъеи мукъазеи, кьореи зовнеи, й1аьхеи лоацей,шола, шолха, шола-шолха оазаш къестаяр. Предложене кертереи кертерзеи маьженаш, къамьла доакьош хар. Деша оттамах ховр кердадаккхар.		
2			1	Доалареи юкъареи ц1ердешаш.	Доалареи юкъареи ц1ердешаш довзар, доалара ц1ердешаш яздар бокьо хар, уж юкье долаш предложенеш оттаяр.		
3			1	Озаши алапаши.	Озаши алапаши в1аши дистар, алфавитах бола кхетам шербар. Шекон мукъа, мукъаза оазашца дола дешаш яздар бокьонаш хар.		
4			1	Мукъеи мукъазеи оазаш. Й1аьхеи лоацей мукъа оазаш.	Мукъеи мукъазеи оазех бола кхетам шербар. Дешдакъа хьаде, дош сехьадаккха, фонетически тохкам бе хар. Маца белгалъю мукъача алапо ши оаз хар. Лоаца мукъа оазаш йола дешаш нийса язде хар, шекон мукъа оазаш йола дешаш нийса д1аяздар бокьонаш хар.		
5			1	Диктант.	Кердаяьха бокьонаш дага а лувцаш д1аоала текст нийса д1аязъяр. Т1адуллараш нийса кхоачашдар.		
6			1	Г1алаташцара болх. Зовнеи кьореи мукъаза оазаш.	Зовнеи кьореи оазаш йовза, уж юкье йола дешаш нийса яздар бокьонаш хар. Фонетически тохкам бе хар. Г1алаташ тахка, г1алаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар.		
7			1	В1аши духъала нийслуш йола зовнеи кьореи оазаш.	В1аши духъала нийслуш йола зовнеи кьореи оазаш йовзар, уж юкье йолаш дола дешай масалаш кхувлар.		
8			1	Шола мукъаза оазаш-алапаш.	Шола мукъаза оазаш белгалъю алапаш юкье дола дешаш нийса д1аяздар, нийса сехьадахар. Фонетически тохкам бе хар.		
9			1	Шолха алапаш.	Шолха алапашца дола дешаш нийса яздар, уж в1аши тувла ца дар.		
1			1	Шола-шолха алапаш.	Шола-шолха алапашца дола дешаш хар, уж сехьадахара бокьонаш хар, цу алапашца долча дешай масалаш кхувлар.		

0					Фонетически тохкам бе хар.		
1 1			1	Алап <u>й</u> .	Алап й деша хьалха а (йи, йо) тlехъа а дола дешаш хар, уж нийса яздар.		
1 2			1	Йиш хоадора а кьоастора а хьаракаш.	Йиш хоадора а кьоастора а хьаракаш шоайла вlаши тувла ца дар, уж юкье дола дешаш хар, нийса яздар, цар масалаш кхувлар. Фонетически тохкам бе хар.		
1 3			1	Диктант.	lомаяь бокьонаш дага а лувцаш dlаоала текст нийса dlаязье, тlадуллараш нийса кхоачашде хар.		
1 4			1	Гlалаташцара болх. Дешдакъа.	Дешдакъа хьахилара бокьо хар, деша ца мас дешдакъа да хара бокьо йоалае хар, дешаш нийса сехьадахар.		
1 5			1	Деша овла. Цхьа овла бола дешаш.	Деша овлах кхетам хилар, цхьа овла бола дешаш малагlаш да хар, масалаш доаладар, овла белгалбаккха хар.		
1 6			1	Деша чаккхе.	Деша чаккхех кхетам хилар, деша чаккхе хьалаха а, белгалъе а, хувца а хар.		
1 7			1	Дешхьалхе.	Дешхьалхех кхетам хилар, из йовзар деша юкье, хьакьоастае хар, белгалъяр, из тlатохарца керда дешаш хьаде хар. Масалаш доаладар, предложенеш оттаяр.		
1 8			1	Суффикс.	Суффиксах кхетам хилар, из йовзар деша юкье, хьакьоастае хар, белгалъяр, из тlатохарца керда дешаш хьаде хар. Масалаш доаладар, предложенеш оттаяр.		
1 9			1	Предложени. Предложени.	Предложенех кхетам хилар. Яьржа, яржанза, цхьалхане, чоалхане предложенех юкьара кхетам хилар.		
2 0			1	Изложени.	Текст lома а яь, нийса dlаязье хар чlоагlдар, план оттае бераш lомадар. Орфографически зем кхебар.		
2 1			1	Гlалаташцара болх. Дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш.	Гlалаташ тахка, гlалаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар. Цу бокьонашта доагlа масалаш доаладе хар. Предложене тайпаш хар, уж кхоачалуча оттаду хьаракаш хар. Уж предложенеш оттае а, дувцара къамаьла юкье кхувла а , dlаязье а хар.		
2 2			1	Предложене кертереи кертерзеи маьженаш.	Предложени маьженаш хар, уж нийса хаттар а оттадеш предложене чу белгалъяха а хар, схема е, хаттарашца дешай бувзам гучабаккха а хар.		
2 3			1	Цхьантайпара маьженаш йола предложенеш.	Цхьантайпарча предложене маьженах кхетам хилар, уж чуйола предложенеш оттае хар, къамаьла юкьекхувлар, сецара хьаракаш оттаду бокьонаш хар.		

2 4			1	Предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе <u>а,е,и</u> , яха хоттаргаш.	Предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе <u>а,е,и</u> , яха хоттаргаш яздара бокъонаш хар, царна юкъе сецара хъаракаш оттадара бокъонаш хар.		
2 5			1	Хоттаргаш <u>а, е</u> .	Хоттаргаш а, е дола предложенеш оттае хар, д1аязъяр, царна юкъе сецара хъаракаш маца оттаду хар.		
2 6			1	Сочинени.	1омаяь бокъонаш дага а лувцаш д1аоала текст нийса д1аязье, т1адуллараш нийса кхоачашде хар.		
2 7			1	Г1алаташцара болх. Хоттарг и .	Г1алаташ тахка, Г1алаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокъонаш хар. Цу бокъонашта доаг1а масалаш доаладе хар. И яхача хоттаргаца йола предложенехкхетам хилар, сецара хъарак маца оттаду хар.		
2 8			1	А, е, и яха хоттаргаш долча предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе сецара хъаракаш.	А, е, и яха хоттаргаш долча предложене цхъантайпарча маъженашта юкъе сецара хъаракаш маца оттаду хар. Уж санна йола предложенеш оттае хар,къамаъла юкъе кхувлар, нийса д1аязъяр.		
2 9			1	Контролни диктант.	1омаяь бокъонаш дага а лувцаш д1аоала текст нийса д1аязье, т1адуллараш нийса кхоачашде хар.		
3 0			1	Къамаъла доакъош. Г1алаташцара болх. Къамаъла доакъош. Кердааккхар.	Къамаъла доакъоох кхетам хилар, бокъонаш хар, масалаш кхувлар, предложенеш оттаяр. Нийса хаттараша оттадеш уж предложене чу къоастае хар. Предложене маъженаши къамаъла доакъоши в1аши диста, къестаде хар.		
3 1			1	Ц1ердош .Юкъара кхетам.	Ц1ердешах кхетам хилар, уж предложене чура нийса хъалахар, малаг1а маъже хул хар.		
3 2			1	Ц1ердешай таърахъашца хувцадалар. Ц1ердешай классаш.	Ц1ердешаш таърахъашца хувца, чаккхенаш нийса язье хар.Ц1ердешай классех кхетам хилар, уж къоастае хар, гойтамаш нийса кхувлар.		
3 3			1	Ц1ердешай дожарашца хувцадалар.	Ц1ердешай дожарех кхетам хилар. Легар фуд хар. Ц1ердешаш нийса, хаттарашка хъежжа легаде а д1аязде а хар. Предложене чу ц1ердешай дожар нийса къоастадар.		
3 4			1	Ц1ера дожар.	Ц1ера дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса д1аязъяр, белгальяккхар. Предложене чу ц1ердешай дожар нийса къоастадар.		
3			1	Доала дожар.	Доала дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса д1аязъяр, белгальяккхар. Предложене чу		

5					цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
3 6			1	Лура дожар.	Лура дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
3 7			1	Изложени.	lомаяь бокьонаш дага а лувцаш дlаоала текст нийса дlаязье, тlадуллараш нийса кхоачашде хар.		
3 8			1	Гlалаташщара болх. Дера дожар.	Гlалаташ тахка, гlалаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар. Дера дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
3 9			1	Кечала дожар.	Кечала дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
4 0			1	Хотталура дожар.	Хотталура дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
4 1			1	Меттига дожар.	Меттига дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
4 2			1	Дустара дожар.	Дустара дожаре латтача дешай хаттараш а белгалонаш а хар. Чаккхе нийса дlаязьяр, белгалъяккхар. Предложене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар.		
4 3			1	Цlердешай дукхален таьрахь.	Цlердешаш таьрахьашца хувца, чаккхенаш нийса язье хар. Цlердешай морфологически тохкам бе хар.		
4 4			1	Диктант.	lомаяь бокьонаш дага а лувцаш дlаоала текст нийса дlаязье, тlадуллараш нийса кхоачашде хар.		
4 5			1	Гlалаташщара болх. Дожарех lомадаьр чlоагlдар.	Гlалаташ тахка, гlалаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар. Предло-жене чу цlердешай дожар нийса кьоастадар. Цlердешай морфологически тохкам бе хар.		
4 6			1	Белгалдош. Белгалдош. Кердааккхар.	Блгалдешах кхетам хилар. Уж хаттарашца предложене юкьера хьалеха хар, дувцара кьамаьла юкьекхувлар.		
4 7			1	Лоlамеи лоlамзеи белгалдешаш.	Лоlамеи лоlамзеи белгалдешай белгалонаш хар, уж кьестадар, дувцара кьамаьла юкьекхувлар.		
4 8			1	Белгалдешай таьрахьашцеи классашцеи хувцадалар.	Белгалдешай хувцадаларах кхетам хилар, масалаш доаладар.		

4 9			1	Контролни диктант.	Үомаяь бокьонаш дага а лувцаш текст нийса дӀаязье, тӀадуллараш нийса кхоачашде хар.		
5 0			1	ГӀалаташ тӀара болх. Белгалдешай дожарашца хувцадалар.	Предложене чу таьрахь, класс нийса кьоастаяр. Белгалдеша морфологически тохкам бе хар.		
5 1			1	Таьрахьдош. ГӀалаташцара болх. Таьрахьдош. Юкьара кхетам.	ГӀалаташ таьха, гӀалаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар. Таьрахьдешах кхетам хилар. Уж хаттарашца предложене юкьера хьалеа хар, дувцара кьамаьла юкьекхувлар. Таьрахьдешаш нийса дӀаязде хар.		
5 2			1	Массалии аргӀани таьрахьдешаш.	Массалии аргӀани таьрахьдешах кхетам хилар. Уж тайпах декъа хар, предложене юкьера хьалаха а нийса дӀаязде а хар.		
5 3			1	ЦӀерметтдош. ЦӀерметтдош. Юкьара кхетам.	ЦӀерметтдешах кхетам хилар. Уж хаттарашца предложене юкьера хьалеа хар, дувцара кьамаьла юкьекхувлар. ЦӀерметтдешаш нийса дӀаязде хар.		
5 4			1	ЦӀерметтдешай легар.	ЦӀерметтдешай легаде хар. Хаттарашка хьежжа чаккхенаш хувца а нийса дӀаязье а хар.		
5 5			1	Изложени.	Үомаяь бокьонаш дага а лувцаш дӀаоала текст нийса дӀаязье, тӀадуллараш нийса кхоачашде хар.		
5 6			1	Хандош. ГӀалаташцара болх. Хандош. Юкьара кхетам.	ГӀалаташ таьха, гӀалаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар. Предло-жене чу цӀерметтдеша таьрахь, дожар нийса кьоастадар. Хандешах кхетам хилар. Из предложене чура нийса хаттар а оттадеш хьалаха хар. Кьамаьла юкье кхувлар.		
5 7			1	Хандеша белгалза форма.	Хандеша белгалза формах кхетам хилар. Из предложене чура нийса хаттар а оттадеш хьалаха хар. Кьамаьла юкье кхувлар.		
5 8			1	Хандеша ханаш.	Хандеша ханаш йовзаш хилар, уж хаттарашца кьоастаяр. Предложене чура хандеша ха белгалъяккхар.		
5 9 - 6 0			2	Хандеша йола ха.	Хандеша йолча хана кхетам хилар. Цун хаттар а белгало а хар.		
6 1			1	Хандеша яха ха.	Хандеша яхача ханах кхетам хилар. Цун хаттараш а белгалонаш а хар. Предложене чура хандешай ха кьоастае хар.		

6 2			1	Хандеша хургйола ха.	Хандеша хургйолча хана кхетам хилар. Цун хаттараш а белгалонаш а хар. Предложене чура хандешай ха кьоастае хар.		
6 3			1	Диктант.	1омаяь бокьонаш дага а лувцаш д1аоала текст нийса д1аязье, т1адуллараш нийса кхоачашде хар. Предло-жене чу ц1ердешайи белгалдешайи таьрахь, дожар нийса кьоастадар, хандеша ха кьоастаяр.		
6 4			1	Г1алаташцара болх. Дацардешаш ца, ма хандешашца нийса яздар.	. Г1алаташ тахка, г1алаташ даь дешаш нийса язде хетаяь бокьонаш хар Куцдешах кхетам хилар. Дацардешах кхетам хилар. Из предложене чу юкьекхувлар, хандеша ма1ан мишта хувцалу хар. Предло-жене чу ц1ердешайи белгалдешайи таьрахь, дожар нийса кьоастадар, хандеша ха кьоастаяр. Дацардешах кхетам хилар. Из предложене чу юкьекхувлар, хандеша ма1ан мишта хувцалу хар.		
6 5 - 6 8			1	Куцдош. Куцдош. Юкьара кхетам.	Предложенена юкьекхувлар, цо бу болх хар, из хьалаха хар. Предложени синтаксически а морфологически а тохкам бе хар.		